

ევროკავშირი
საქართველოსთვის

GOETHE
INSTITUT

თანადამფინანსებელი და
განმარცილებელი

existence

უცხო

შეოქმედაბითი
კომპასი
საქართველო

ივნ 2026

შემოქმედებითი ხედვა - გორი

ერთკვირიან სოციალური დიზაინის ვორქშოპზე ადგილობრივმა შემოქმედებმა გორის სხვადასხვა უბნები შეისწავლეს. ვორქშოპზე ფარგლებში თითოეულმა მონაწილემ სხვადასხვა კონცეფცია შეიმუშავა, რაც ეფუძნებოდა ქალაქის უბნების ისტორიებს, პირად დაკვირვებებსა და ქალაქის არქიტექტურულ თავისებურებებს.

შემოქმედებითი აზროვნება, დიზაინის უნარები და ადგილობრივ მოსახლეობასთან კომუნიკაცია - ვორქშოპის მთავარი ინსტრუმენტებია. ისინი გამოიყენება როგორც მეთოდოლოგია ქალაქის ყოველდღიურობის შესასწავლად, გასაანალიზებლად, ასევე ვიზუალური აზროვნებისა და რეფლექსიისთვის. მონაწილეებს მიეცათ შესაძლებლობა არა მხოლოდ ჩართულიყვნენ კვლევიტ პროცესში, არამედ აედოთ პასუხისმგებლობა საკუთარი სოციალური და კულტურული გარემოს მიმართ, რათა მომავალში აქტიურად შეიტანონ წვლილი საზოგადო განვითარების პროცესში.

მონაწილეების მიერ განხორციელებული პროექტები მრავალფეროვანია. ეს ნამუშევრები საბოლოო წერტილს არ წარმოადგენს - ახალ პროცესებს იწყებს. თითოეული ნამუშევარი უნიკალურია და მონაწილეთა განსხვავებულ ინტერესებსა და გემოვნებას ასახავს.

სოციალური დიზაინის ვორქშოპი არის ინიციატივა andrews & degen-ისგან - სტრატეგიული ვიზუალური და გრაფიკული დიზაინის სააგენტო, რომელიც ქალაქ ამსტერდამში, ნიდერლანდებში მდებარეობს. ვორქშოპი „ქალაქის აღნუსხვა - შემოქმედებითი მიდგომა...“ მსოფლიოს 25-ზე მეტ ქალაქში განხორციელდა. შედეგების სანახავად ენვიეთ: www.mappingthecity.com

ვორქშოპი “შემოქმედებითი ხედვა - გორი” ჩატარდა "შემოქმედებითი კომპასი საქართველოს" პროექტის რეგიონული აქტივობების ფარგლებში.

"შემოქმედებითი კომპასი საქართველო" ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული ოთხწლიანი (2023-2027) პროექტია, რომელიც საქართველოს გოეთეს ინსტიტუტის თანადაფინანსებით ხორციელდება. პროექტის მიზანია საქართველოს რეგიონებში (თბილისის გარეთ) კულტურისა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების მხარდაჭერა, მრავალფეროვანი შესაძლებლობების შექმნითა და ცოდნის გაცვლის ხელშეწყობით.

თამარ საბაშვილი

დროის ხელსაწყოები

დროის ხელსაწყოები

Tools of Time

ადამიანები, რომლებიც ხალხის სამსახურში დგანან, დროთა განმავლობაში იმ საქმეში ნამდვილ ოსტატებად იქცნენ, რომელსაც ცხოვრების უდიდეს ნაწილს უთმობენ. როცა ვეკითხებით, რატომ აირჩიეს ეს გზა, მათი პასუხები ერთ იდეას აერთიანებს, სურვილს, აკეთონ საქმე, რომელიც უყვართ და სჯერათ, რომ დროს გაუძლევენ. მათთვის მნიშვნელობა არ აქვს დაღლილ ხელებს, დასვრილ ტანსაცმელს ან დღის განმავლობაში მომსახურებული ადამიანების რაოდენობას. როცა საკუთარი ხელით ქმნი, თავად პროცესიც და შედეგიც საკმაოდ სიყვარულით, ემოციითა და გულწრფელობით. ისეთ პატარა ქალაქში, როგორიც გორია, მათი არსებობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს. იცი, ვის მიმართო, როცა მანქანა გაგიფუჭდება, თმა შესატრელი გაქვს ან უთო გადაგეწვა. ისინი ჩვენს ყოველდღიურ კომფორტზე ზრუნავენ და ამით მათი შრომა ჩვენს ცხოვრებას უკავშირდება.

Those who work in service professions become true masters of their craft, having devoted much of their lives to it. When asked why they chose this path, their answers share one idea: the desire to do the work they love and believe will stand the test of time. Dirty hands, tired bodies, or the number of people they serve do not matter as long as they are doing what they love. When you create with your own hands, both the process and the result are filled with emotion, care, and sincerity.

In a small town like Gori, their presence has a special meaning. You know who to turn to when your car breaks down, when you need a haircut, or when something at home stops working. They take care of our everyday lives, and through that, become an important part of the community.

დროის ხელსაწყოები

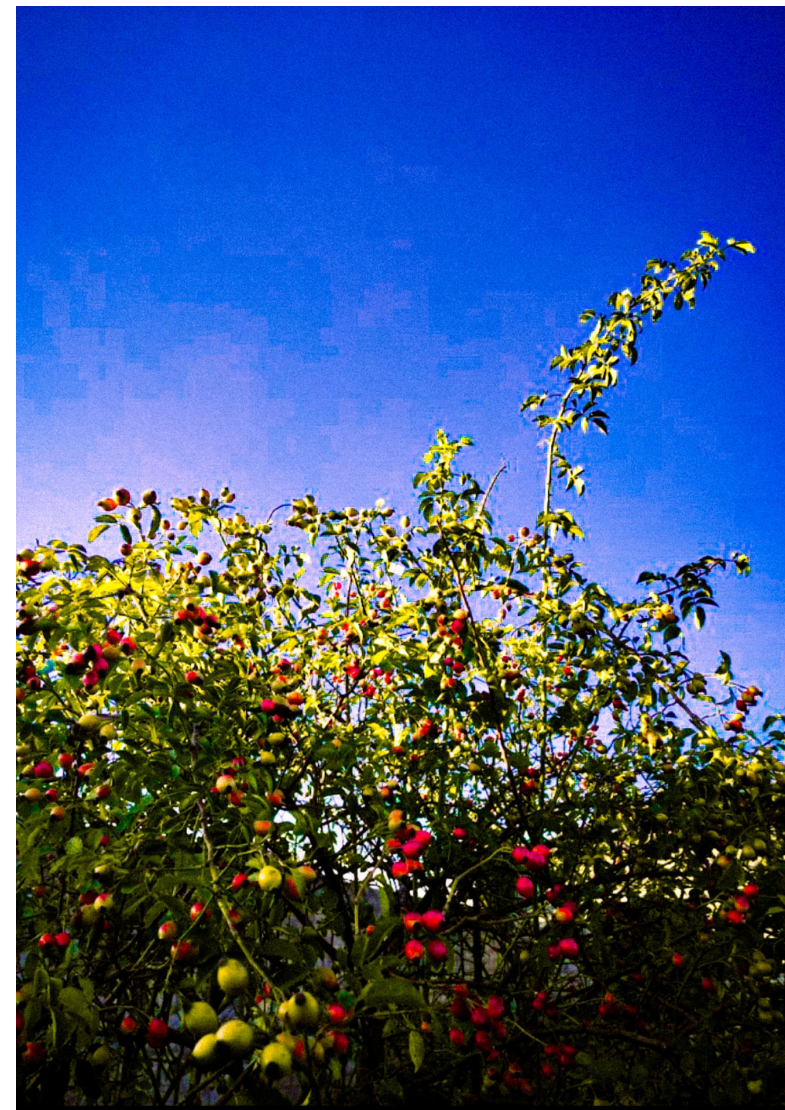

Tools of Time

ანა ბუხრიკიძე

ადგილობრივი ბალახოვანი მცენარეების მცირე კრებული

Gori's landscape is rich with a diverse variety of plant life, from wild medicinal herbs to ornamental and fruit-bearing species. "A Small Collection of Local Herbs (Gori, Shida Kartli, Georgia)" is a short photography and art series that explores some of the herbs growing throughout the region, bringing together their characteristics and medicinal uses with visual and textual storytelling. The iconic work aims to capture both the practical value and the subtle beauty of the "mundane", daily-use plants.

გორის ბუნება მდიდარია მცენარეთა მრავალფეროვნებით – ველურად მზარდი სამკურნალო ბალახებიდან დაწყებული, დეკორატიული და ნაყოფმომცემი სახეობებით დამთავრებული. „ადგილობრივი ბალახოვანი მცენარეების მცირე კრებული (გორი, შიდა ქართლი, საქართველო)“ წარმოადგენს მოკლე ფოტოგრაფიულ და მხატვრულ სერიას, რომელიც რეგიონში გავრცელებული ბალახოვანი მცენარეების მახასიათებლებსა და სამკურნალო დანიშნულებებს ვიზუალური და ტექსტური სახით გადმოგცემს. მოკლე ნამუშევარი მიზნად ისახავს წარმოაჩინოს ამ ყოველდღიური, ხშირად შეუმჩნეველი მცენარეების პრაქტიკული სარგებელი და მათი ნაზი სილამაზე.

ადგილობრივი
ბალახოვანი მცენარეების
მცირე კრებული
(კორი, შიდა ქართლი, საქართველო)

A Brief Collection of
Local Herbs
(Cori, Shida Kartli, Georgia)

Provided by Erezja

ზედაპირები

ეს პროექტი, გორის ურბანული გარემოს ვიზუალურ კვლევას წარმოადგენს. ფოტოსერია იკვლევს ქალაქში არსებულ ტექსტურებს, ფორმებსა და პატერნებს, რომლებიც გორის უნიკალურ ხასიათს ქმნის. კედლები, არქიტექტურული დეტალები და ბუნებრივი ელემენტები დროის, ისტორიისა და ყოველდღიური ცხოვრების კვალს ინახავს.

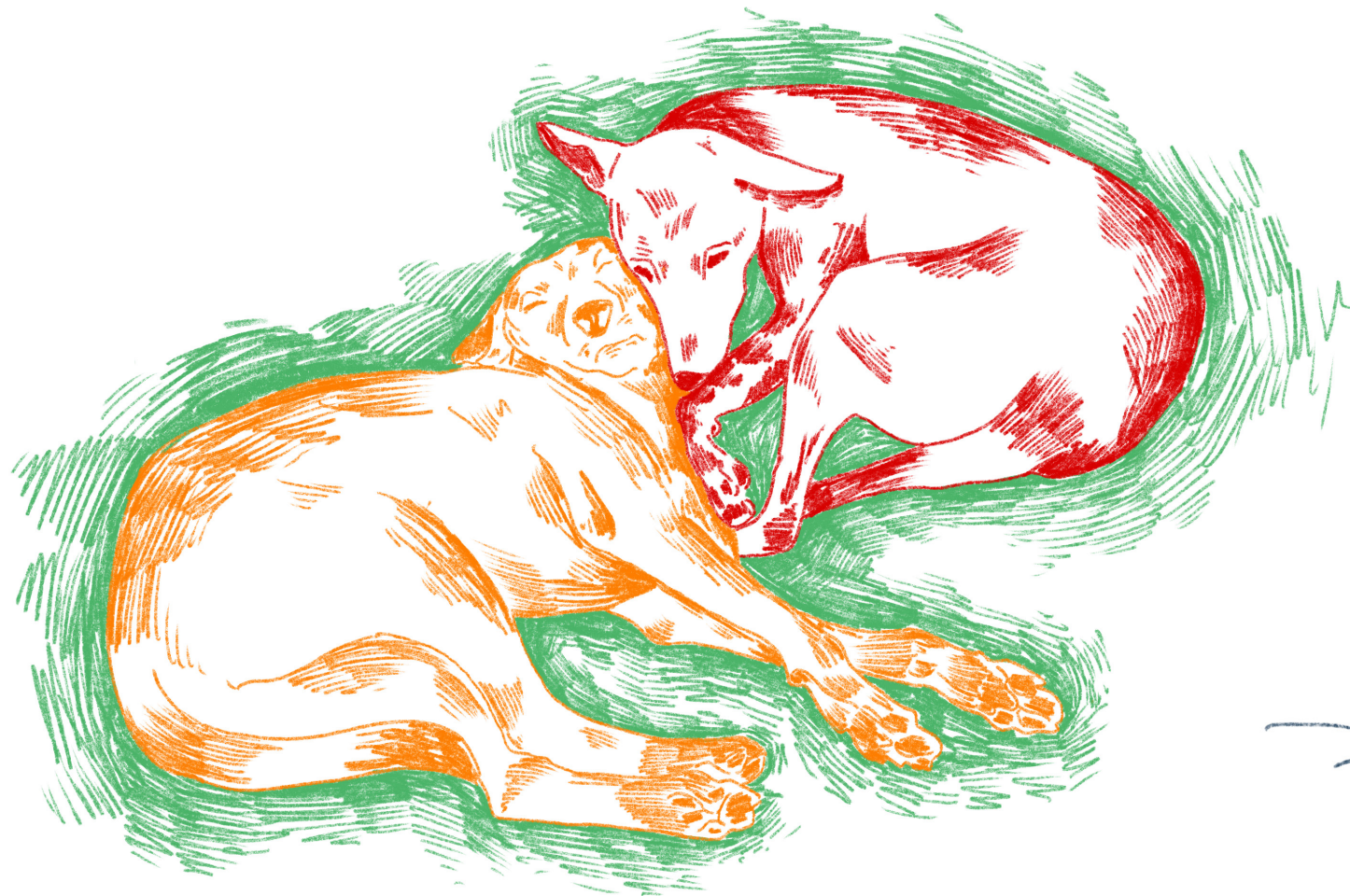
პროექტის მიზანია, ყურადღების გამახვილება იმ დეტალებზე, რომლებიც ხშირად შეუმჩნეველი რჩება. ახლო დაკვირვებისას ეს ელემენტები აბსტრაქტულ კომპოზიციებად გარდაიქმნება და გორის განსხვავებულ, უფრო ინტიმურ და ვიზუალურ პორტრეტს ქმნის.

This project is a visual exploration of Gori's urban environment. The photo series examines textures, shapes, and patterns found throughout the city, revealing elements that contribute to its unique identity. Walls, architectural details, and natural forms preserve traces of time, history, and everyday life.

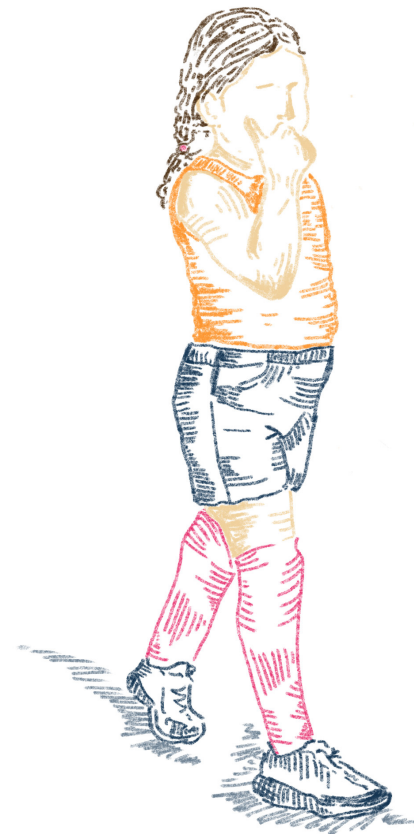
The project aims to draw attention to details that often go unnoticed. Through close observation, these elements transform into abstract compositions, creating a different and more intimate visual portrait of Gori.

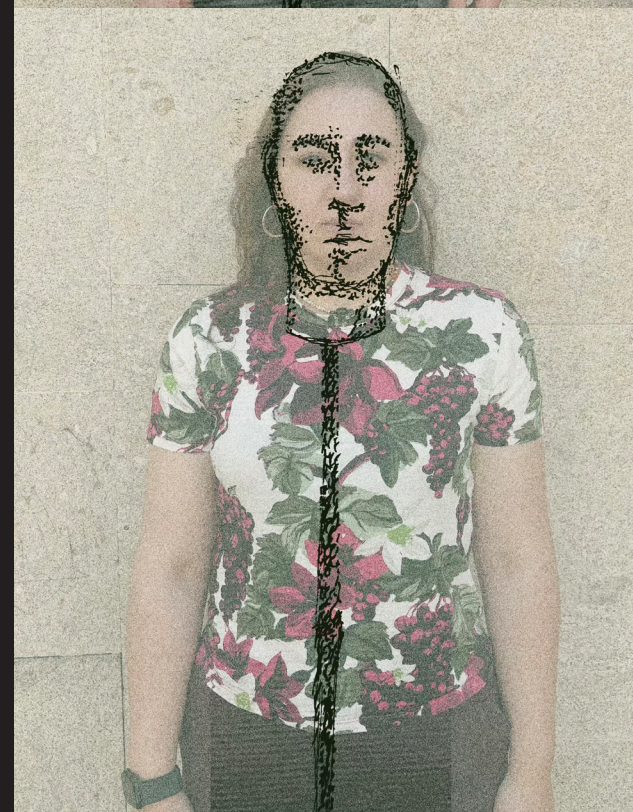
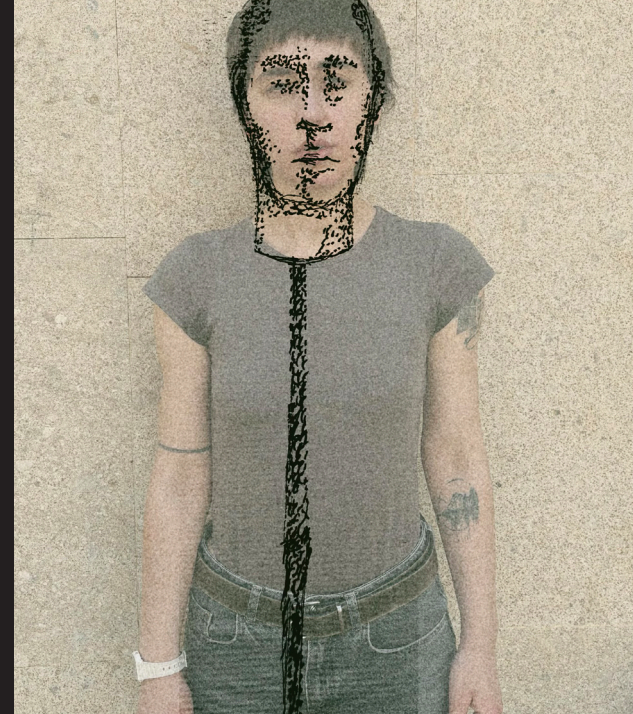
Surfaces

გორი პატარა ქალაქია, თითქოს აქ საინტერესო არაფერი ხდება. ყოველდღე ერთსა და იმავე ქუჩებზე გავლისას, ყველანი ვფიქრობთ რომ ახალს ვერაფერს აღმოვაჩინოთ, ამის გამო აღარ ვცდილობთ დავაკვირდეთ ქალაქის რიტმსა და ბინადრებს. ერთ დღესაც აღმოვაჩინე, რომ ერთი და იგივე ადგილი სხვადასხვა დღეს, სხვადასხვა განათებასა თუ განწყობაზე სრულიად ახალ ფორმებს იღებს. იგივე ხდება ადამიანების და თუნდაც ცხოველების შემთხვევაშიც: როდესაც ხალხს არქარებული ნაკადში უყურებ, ისინი ერთგვაროვან მასად გეჩვენებიან, მაგრამ საკმარისია წამით შეჩერდე, მათზე მზერა დააყოვნო და ხანგრძლივად დააკვირდე. ამ დროს კი იწყებ ფიქრს, იმაზე თუ რამდენად საინტერესო ისტორიის მატარებლები ცხოვრობენ შენს ქალაქში, აკვირდები ძველი დანგრეული შენობების აივნებს და უსმენ ქუჩის ძაღლებს, რომლებსაც თითქოს და პიროვნებები გააჩნიათ და თავი დიდ „გორელებს“ მოაქვთ.

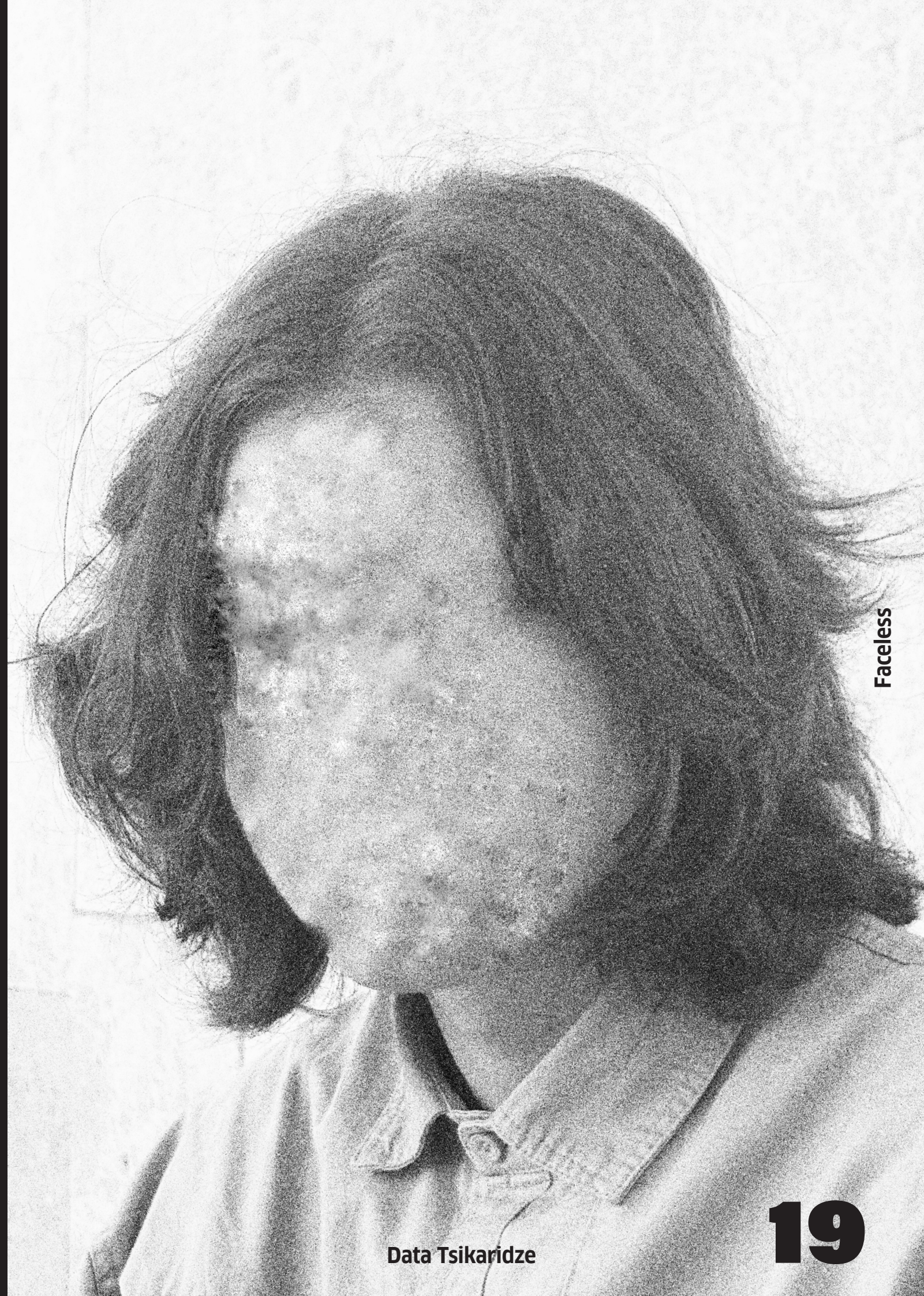

Gori is a small city, as if nothing interesting happens here. Passing through the same streets every day, we all think that we cannot discover anything new, because of this we no longer try to observe the city's rhythm and inhabitants. One day I discovered, that the same place on different days, in different lighting or mood takes on completely new forms. The same happens in the case of people and even animals: when you look at people in a rushed flow, they seem to you as a uniform mass, but it is enough to stop for a second, linger your gaze on them and observe for a long time. And at this time you start to think, about how interesting history carriers live in your city, you observe the balconies of old ruined buildings and listen to street dogs, who as if possess personalities and carry themselves as big "Gorelebi"

ხშირად ადამიანებს შეცდომაში შევყავართ მათი გამომეტყველების გამო. ერთი შეხედვით სახე მოღუშული ადამიანების უკან, დგანან ისინი, ვინც ნახა და შეიგრძნო ყველა ტკივილი. გაუძლო წინააღმდეგობას. ისინი ყველაფრის მიუხედავად აგრძელებენ ცხოვრებას. ადამიანს აქვს უნარი გადარჩენის, ბრძოლის. მათი სახის გამომეტყველება, მხოლოდ მათი გამოცდილებების დღიურია. ხშირად ერთმანეთს მიმიკებით ვაფასებთ, როგორც პირველი შთაბეჭდილება, მაგრამ არ ვიცით რა ხდება მათ მიღმა. მაგრამ არ ვიცით რა ხდება მათ მიღმა.

We are often misled by people's facial expressions. Behind a face that at first glance appears gloomy, stand those who have seen and felt every kind of pain. They have endured adversity. Despite everything, they continue to live. Humans possess the ability to survive and fight. Their facial expressions are merely a diary of their experiences. We often judge each other by our mimics as a first impression, but we do not know what lies beneath.

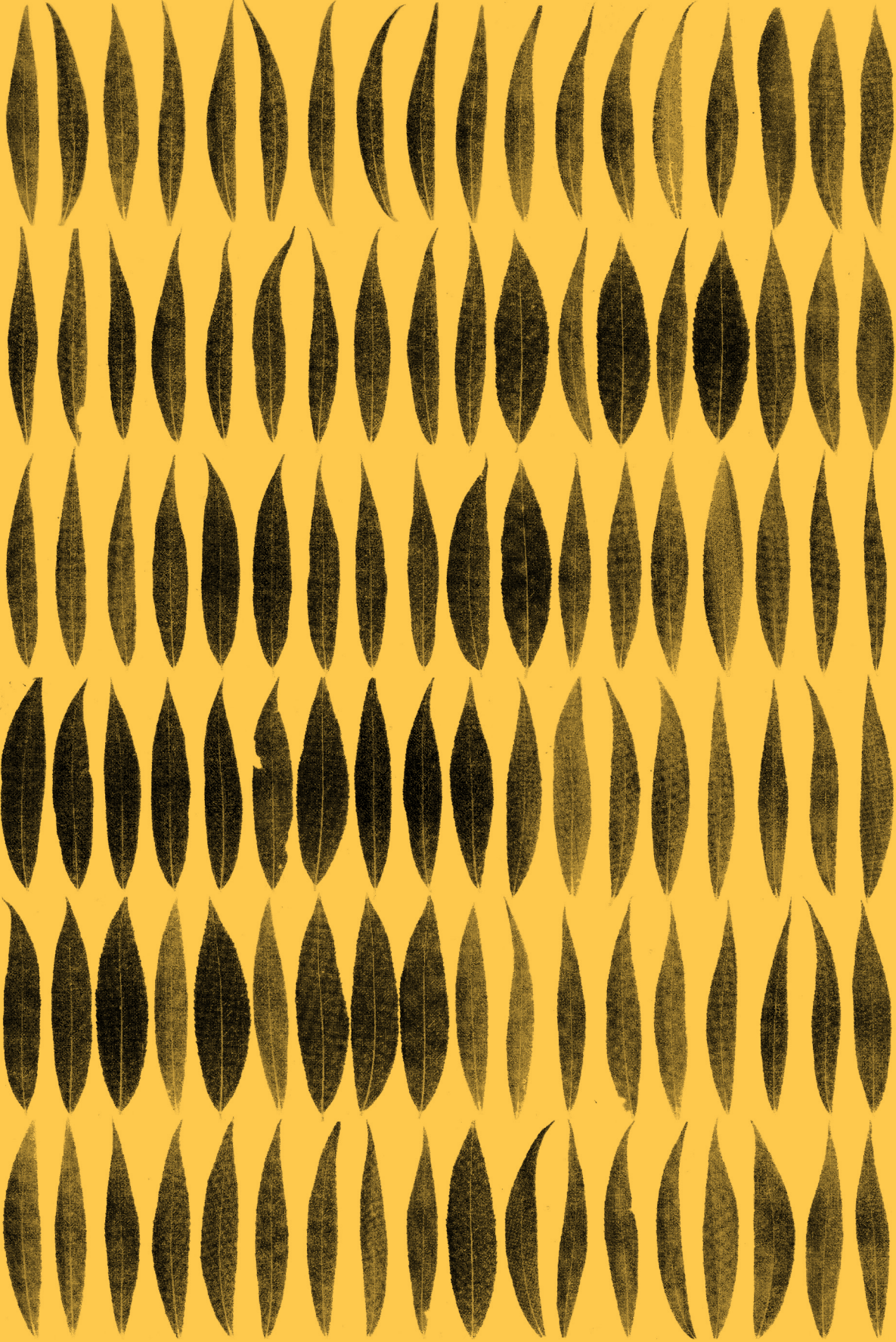

Gori is the only city where I have ever lived. For at least one hundred and fifty years, my ancestors have been born and have died here. Every personal story or history is connected to the streets of this city. Yet today, everything is changing. Those I loved, what I cared for, and what I was building are slowly slipping through my fingers - vanishing, getting lost, dying, leaving. The demand within me to preserve, rescue, and find stability is overwhelming, yet the reality is this: I can stop nothing. It is precisely as an ironic commentary on this helplessness, inner melancholy, and protest that I conceived this project. When you feel that your world is collapsing, the only thing you have left is to save the leaves of the most beautiful trees, their most beautiful leaves; granting them "immortality" by turning them into a work of art and printing them on the pages of this magazine. This is an ironic critique of those bureaucratic, political, social, and life currents that destroy what is grand and significant, leaving us with only the illusion of saving leaves. There are many willow trees in Gori. They grow and die unnoticed. No one speaks of them, they do not participate in public life, and they do not significantly define the city's identity either; they just stand on the simple banks of simple rivers. I think they live on only in the insignificant memories of simple residents of Gori. Take, for instance, the hollow willow in the kindergarten yard, where a homemade "Tarzan" swing hanging from it was the main entertainment and measure of bravery for the boys of Chala during the sunny summers of the nineties. A single daring swing and a broken chin - what is there even to tell? Against the backdrop of great losses, this act is absurd, but today, I saved the willow leaves anyway.

დღე, როცა
ტირიფის
ფოთლები
გადავარჩინე

გორი ერთადერთი ქალაქია, სადაც ოდესმე მიცხოვრია. მინიმუმ ას ორმოცდაათი წელია, ჩემი წინაპრები აქ იბადებიან და კვდებიან. ყოველი პირადი ამბავი თუ ისტორია ამ ქალაქის ქუჩებს უკავშირდება. თუმცა დღეს ყველაფერი იცვლება. ის, ვინც მიყვარდა, რაზეც ვზრუნავდი და რასაც ვაშენებდი, ნელ-ნელა ხელიდან მეცლება, ქრება, იკარგება, კვდება, მიდის. ჩემში რაღაცის შენარჩუნების, გადარჩენისა და სტაბილურობის მოთხოვნა დაუძლეველია, თუმცა რეალობა ასეთია: მე არაფრის შეჩერება არ შემიძლია. სწორედ ამ უმწეობის, შინაგანი მელანქოლიისა და პროტესტის ირონიულ კომენტარად ჩავიფიქრე ეს პროექტიც. როცა გრძნობ, რომ სამყარო გენგრევა, ერთადერთი, რაც დაგრჩენია ყველაზე ლამაზი ხეების, ყველაზე ლამაზი ფოთლების გადარჩენაა; მათთვის "უკვდავების" მინიჭება ხელოვნების ნიმუშად ქცევითა და ამ ჟურნალის ფურცლებზე დაბეჭდვით. ეს არის ირონიული კრიტიკა იმ ბიუროკრატიული, პოლიტიკური, სოციალური და ცხოვრებისეული დინებების მიმართ, რომლებიც დიდსა და მნიშვნელოვანს ანადგურებენ, ჩვენ კი მხოლოდ ფოთლების გადარჩენის ილუზიას გვითვებენ. გორში ბევრი ტირიფის ხეა. ისინი შეუმჩნევლად იზრდებიან და კვდებიან. მათზე არავინ საუბრობს, არ მონაწილეობენ საჯარო ცხოვრებაში და დიდად არც ქალაქის იდენტობას განსაზღვრავენ, უბრალო მდინარეების უბრალო სანაპიროებზე დგანან. მგონია, მხოლოდ უბრალო გორელების უმნიშვნელო მოგონებებში თუ ცოცხლობს რამდენიმე მათგანი. თუნდაც, საბავშვო ბაღის ფუდუროიანი ტირიფი, რომელზეც ჩამოკიდებული თვითნაკეთი „ტარზანი“ ოთხმოცდაათიანების მზიან ზაფხულებში ჭაღელი ბიჭების მთავარი გასართობი და სიმამაცის საზომი იყო. მხოლოდ ერთხელ გაბედული გადმოქანება და გატეხილი ნიკაპი რა მოსაყალია? დიდი დანაკარგების ფონზე, ეს აქტი აბსურდულია, მაგრამ დღეს მე მაინც გადავარჩინე ტირიფის ფოთლები.

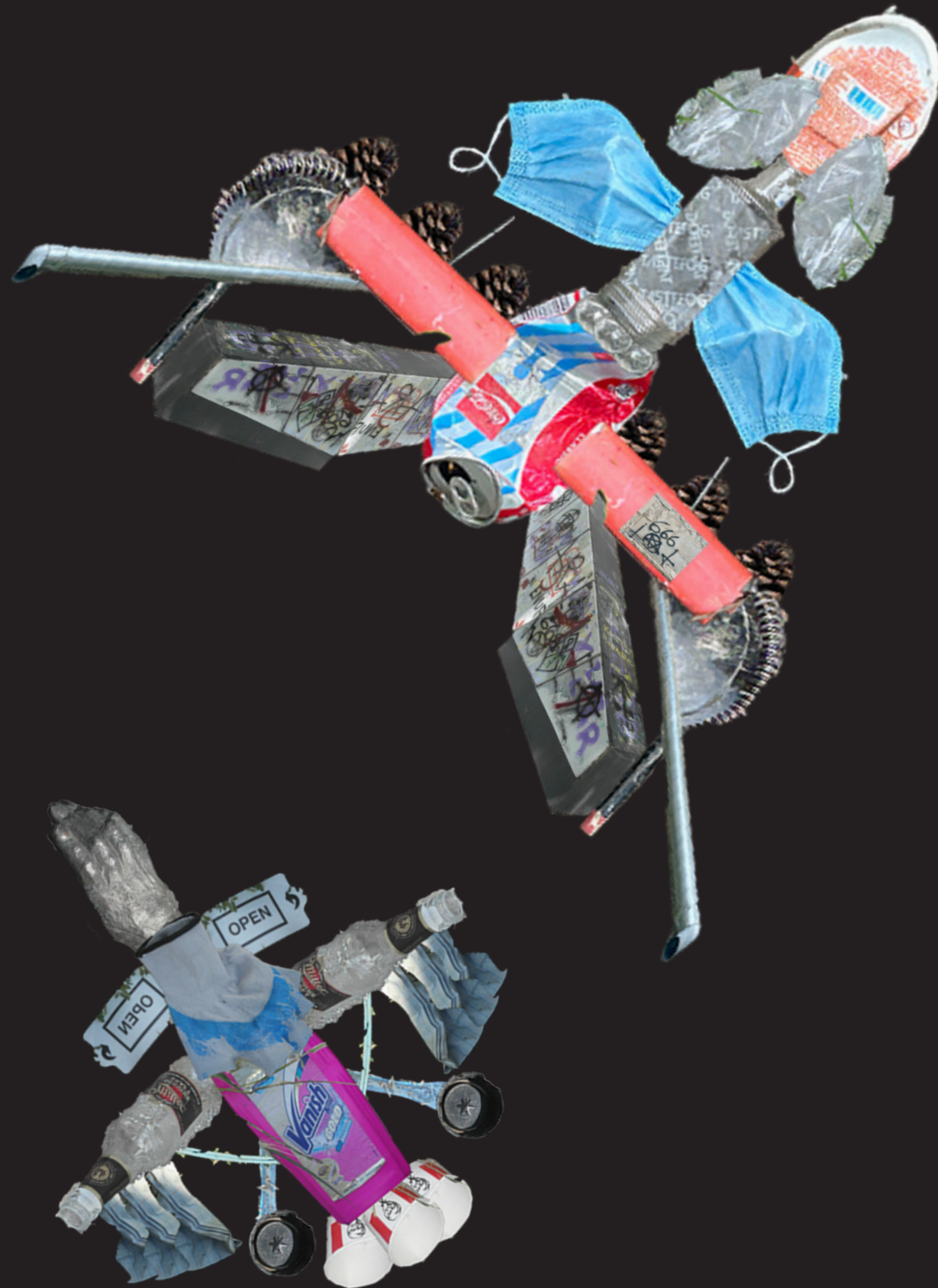
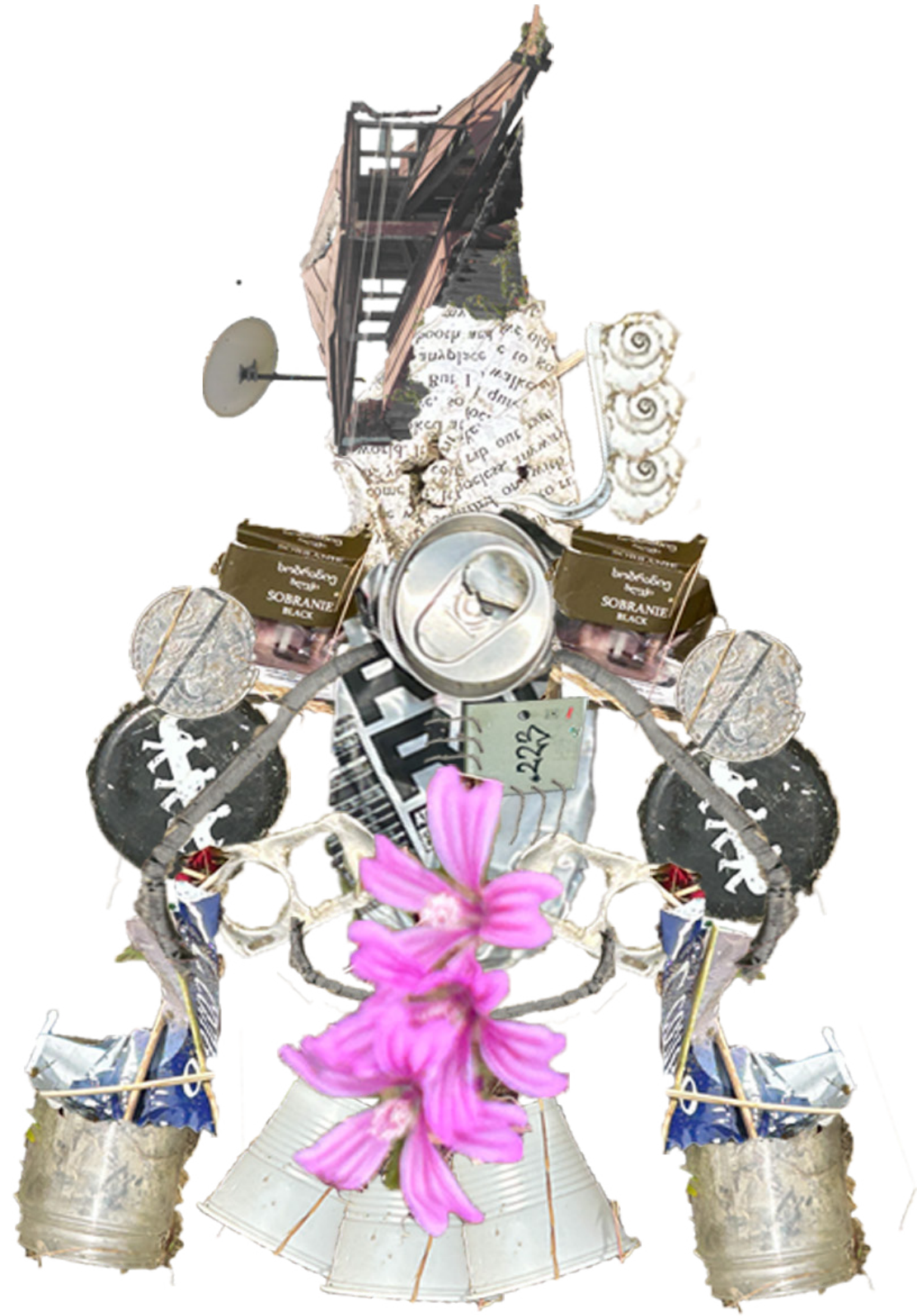
გასაქცევი კოსმიური ხომალდი

გასაქცევი კოსმიური ხომალდი

გორელი ახალგაზრდობა ყოველდღიურად ტოვებს გორს, რადგან ქალაქი ვერ სთავაზობს მათ იმ პირობებს, რომლებიც განათლებისთვის, გართობისა და განტვირთვისთვის სჭირდებათ. გორი დღითი დღე იცლება ახალგაზრდებისგან. ადგილები, რომლებიც ოდესღაც მათი თავშესაფრის სივრცეები იყო, დღეს მიტოვებულია. სიცოცხლის კვალი იქ მხოლოდ დატოვებული ნაგვით თუ შეიმჩნევა. ეს ადგილები თითქოს კოსმიური ხომალდებია, რომლებიც მოსაწყენი რეალობიდან თავის დაღწევის ერთადერთი გზაა.

Young people from Gori are leaving the city every day because it cannot provide the conditions they need for education, entertainment, and relaxation. Day by day, Gori is losing its young population. Places that were once gathering spaces for young people are now abandoned. The only signs of life there are the traces left behind in the form of litter. These places resemble spacecrafts, offering the only escape from a dull and monotonous reality.

An Escape Spaceship

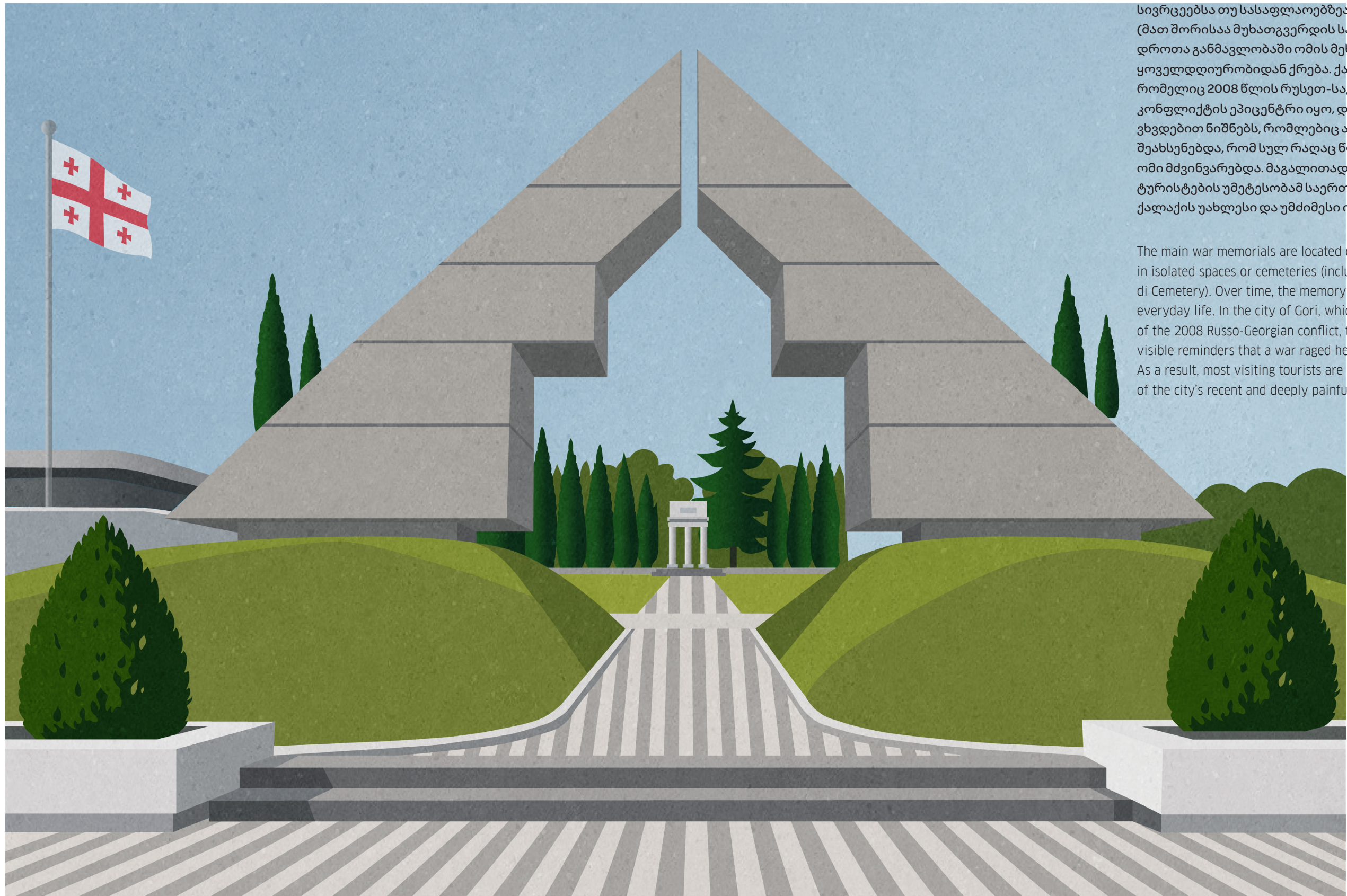
ომის მემსიერება

17 შინდისელი ჯარისკაცის გმირობის შესახებ დღესაც საუბრობენ, თუმცა მათი გახსენება წელიწადში მხოლოდ ერთხელ არაა საკმარისი. ომის მემსიერება არ უნდა გაქრეს, რადგან ის ჩვენი იდენტობისა და მომავლის ნაწილია. სწორედ ამიტომ მნიშვნელოვანია შინდისის გმირების მონუმენტის გახსნა უშუალოდ ქალაქის ურბანულ სივრცეში. ის უნდა იყოს ყოველდღიური შესხენება და პატივისცემა იმ თავგანწირვისა, რომელმაც ჩვენი დღევანდელიობა გადაარჩინა.

The heroism of the 17 soldiers of Shindisi is still remembered today, but commemorating them only once a year is not enough. The memory of war must not fade, because it is part of our identity and our future. That is why it is important to establish the Shindisi Heroes Monument within the city's urban space. It should serve as a daily reminder and a tribute to the sacrifice that helped preserve the life we live today.

ალექსანდრე ონიანი • გიორგი წილოსანი • ვიქტორია ვიშნია • ზვიად ქაჭავაძე • რუსლან წულაძე
ამირან კალანდარიძე • ილია გაბუნია • ილია შიქლიშვილი • დიმიტრი დინიასი • კახა კიშნაძე
ლევან მელიქიანი • მსხვილი დიმიტრი • მარტინ ბარამია • ნიკოლოზ ფიქრიაშვილი
რომან ზოიძე • შამგი კუბაშვილი • ფილიპ კაკაბაძე

ომთან დაკავშირებული ძირითადი მემორიალები ქალაქგარეთ, იზოლირებულ სივრცეებსა თუ სასაფლაოებზეა მოქცეული (მათ შორისაა მუხათგვერდის სასაფლაო). დროთა განმავლობაში ომის მემორიალები ყოველდღიურობიდან ქრება. ქალაქ გორში, რომელიც 2008 წლის რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის ეპიცენტრი იყო, დღეს ნაკლებად ვხვდებით ნიშნებს, რომლებიც ადამიანებს შეახსენებდა, რომ სულ რაღაც წლების წინ აქ ომი მოჰყვარებოდა. მაგალითად, ჩამოსული ტურისტების უმეტესობამ საერთოდ არ იცის ამ ქალაქის უახლესი და უმძიმესი ისტორიის შესახებ.

The main war memorials are located outside urban centers, in isolated spaces or cemeteries (including the Mukhatgverdi Cemetery). Over time, the memory of war fades from everyday life. In the city of Gori, which was the epicenter of the 2008 Russo-Georgian conflict, there are now few visible reminders that a war raged here just years ago. As a result, most visiting tourists are completely unaware of the city's recent and deeply painful history.

ურბანული ქაოსი

ურბანული ქაოსი

ჩემი პროექტი, 'ურბანული ქაოსი', ასახავს იმას, თუ როგორ აღიქვამენ ახალგაზრდები ჩვენს ქალაქს დღეს. ეს არ ეხება მხოლოდ შენობებს ან ქუჩებს; ეს არის დაპირისპირება ჩვენს ფიზიკურ გარემოსა და ციფრულ ცხოვრებას შორის. მე გამოვიყენე ინვერტირებული ფერები და მაღალკონტრასტული ეფექტები, რათა მეჩვენებინა, თუ როგორია თანამედროვე გამოცდილება: დამახინჯებული, ხმაურიანი და მუდმივად ეკრანის ფილტრში გატარებული. ეს კადრები გამოხატავს იმ „ხმაურს“, რომელშიც ჩვენ ვცხოვრობთ – საკუთარი იდენტობის პოვნის მცდელობით გამონვეულ შინაგან დაძაბულობას ქაოსურ, სწრაფად მზარდ სამყაროში. ეს არის ქალაქის ხედვა არა ისეთი, როგორიც ის რუკაზე ჩანს, არამედ ისეთი, როგორსაც მას ჩვენ ვგრძნობთ.

My project, Urban Chaos captures how young people experience our city today. It's not just about the buildings or the streets; it's about the friction between our physical environment and our digital lives. I used inverted colors and high-contrast edits to show how the modern experience feels: distorted, loud, and constantly filtered through a screen. These images represent the 'noise' we live in—the tension of trying to find our own identity while moving through a chaotic, fast-paced world. This is a look at the city not as it appears on a map, but as it feels to us.

Urban Chaos

თათა კარელი

ერბანული ქაოსი

32

Urban Chaos

Tata Kareli

33

ქალაქის ხმა

Listen to the voices of the city
External link/გარე ბმული:
izi.travel/en/8220-kalakis-khmebi/ka

ქალაქს საკუთარი ხმა აქვს, თუმცა ყოველდღიურობის ხმაურში მას იშვიათად ვუსმენთ. ავტომობილების მოძრაობა, აჩქარებული ნაბიჯები და მუდმივი აქტივობა ფარავს იმ ხმოვან გარემოს, რომელიც ქალაქის ნამდვილ იდენტობას ქმნის. პროექტის ფარგლებში ჩაინერა ქალაქის მრავალფეროვანი ხმები – მდინარის დინება, ხეების შრიალი, ჩიტების ჭიკჭიკი, ქარი, ადამიანების ნაბიჯები და საუბრები, ბაზრის ხმაური, ავტომობილები, ზარები, ძველი კარების ჭრიალი და სხვა ყოველდღიური ხმები. ეს ჩანაწერები ერთად ქმნის ქალაქის ხმოვან პორტრეტს – მის ბუნებრივ, სოციალურ და ურბანულ მეხსიერებას. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა იმ ხმებს, რომლებიც დროთა განმავლობაში ქრება ქალაქის გარდაქმნასთან ერთად.

Every city has its own voice, yet in the rhythm of everyday life we rarely stop to listen. The constant flow of traffic, hurried footsteps, and the noise of daily activity often drown out the soundscape that shapes a city's true identity. This project records the diverse sounds of the city—flowing rivers, rustling trees, birdsong, the wind, footsteps, fragments of conversation, market noise, passing vehicles, distant bells, the creaking of old doors, and many other sounds that often go unnoticed. Together, these recordings form an acoustic portrait of the city, preserving its natural, social, and urban memory. Special attention is given to sounds that are gradually disappearing as cities continue to evolve and transform. The Voice of the City invites us to slow down and truly listen to the place we inhabit. Because a city is not only what we see—it is also what we hear.

კუთხე

ქართლის ქუჩის კუთხე, სადაც ზრუნვა ყოველდღიურობის ნაწილია. ხათუნა მეუბოვე და ბოსტნეულის გამყიდველია, რომლის ყოველდღიურობა მუშაობასთან ერთად ქუჩის ძაღლებზე ზრუნვასაც მოიცავს.

Watch the movie

The corner of Kartli Street—where caring for others is part of everyday life. Khatuna is a street cleaner and vegetable vendor; her daily routine includes not only her work but also caring for stray dogs.

ღურჯი თვალებიდან მუქი წითელი
ცრემლები ნაზად მოედინებოან. ტალღები
მკვდარ სხეულებს ნაპირისკენ რიყავენ, და
მათ უსულო სახეებს ჩიტები ძიძგნიან.

– შენ სად ხარ, ცოცხალი? წამოდი,
სიკვდილამდე ვირბინოთ.

ძალიან ღამაზი ხარ, მაგრამ შენს სარკეს
ანარეკლი არ აქვს.

ირბინე, სანამ არ მოკვდები.

სასაფლაოზე დაკრიფე მახინჯი წითელი
ვარდები, ეკლები გააწყალე და ვარდები
გადააგდე.

მას თავიდან ვერ ვიშორებდი ის ჩემით
შეპყრობილი იყო.

შენ ჩემით შეპყრობილი იყავი.

(The text above contains the original
Georgian lyrics.)

Listen to the song

მეხსიერების არქიტექტურა

მეხსიერების არქიტექტურა

Memory Architecture

ბავშვობაში გვგონია, რომ სამყარო უცვლელია, თუმცა დროთა განმავლობაში ქუჩები, სახლები და ადამიანები ქრებიან. მაგრამ ცხოვრება არა გაქრობის, არამედ მუდმივი ტრანსფორმაციის ხელოვნებაა. ის კვალი, რომელსაც ჩვენ თიხაში, ფერებსა თუ კედლებზე ვტოვებთ, არასოდეს იქცევა მტვრად, თუკი მას ახალი თაობა ხელახლა აღმოაჩენს. გორის უნივერსიტეტის კედლებზე გაცოცხლებული ეს ძველი მოზაიკები სწორედ იმის მტკიცებულებაა, რომ მეხსიერება სიცოცხლის ყველაზე ჭიუტი ფორმაა. ჩვენ ვქმნით იმისათვის, რომ წარსულმა გვითხრას: აქ ვიღაც ცხოვრობდა, აქ ვიღაცას უყვარდა და ეს შემოქმედებითი ენერგია კვლავ გრძელდება, სამარადისოდ.

As children, we believe the world is unchanging, yet over time, streets, houses, and people disappear. But life is not about disappearing—it is the art of constant transformation. The traces we leave behind in clay, in colors, or on walls never turn to dust, as long as a new generation rediscovers them. These ancient mosaics, brought back to life on the walls of the University of Gori, are proof that memory is the most resilient form of life. We create so that the past can tell us: Someone once lived here, someone once loved here – and this creative energy lives on, forever.

20-იანების გორი

2023 წლიდან ვმუშაობ გორელი ფოტოგრაფის, ნიკო კალანდაძის, არქივზე. სამი თვის განმავლობაში გავაციფრულე 20 000-ზე მეტი ფოტოკადრი. ნიკო იღებდა 80-90-იანი წლების გორის ცხოვრებას, იღებდა ყველაფერს, რაც ქალაქში ხდებოდა: ყოველდღიურ ცხოვრებას, კულტურულ შეხვედრებს, დემონსტრაციებს, აღლუმებს, ქორწილებსა და სხვა მნიშვნელოვან მოვლენებს.

ფაქტობრივად, თვეებისა და წლების განმავლობაში ამ არქივში ვიცხოვრე. ვიმუშავე მის ფოტონიგნზე, ეს არქივი სრულად ასახავს გორის მოსახლეობის ცხოვრებას საბჭოთა კავშირის ბრტყელ, ბრუტალისტურ, ნაცრისფერ და მძიმე გარემოში, ვნახე ათასობით ფოტო, რომელთაგან თითოეულს საკუთარი ისტორია და დასახელება აქვს.

ნიკო კალანდაძის საქმიანობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება სხვადასხვა დოკუმენტისთვის საპორტრეტო ფოტოების გადაღება იყო. გორში არსებობს უბანი, სახელად „კომბინატი“. ეს სახელწოდება საბჭოთა პერიოდში მოქმედი ბამბეულის დიდი საწარმოდან მოდის, რომელიც ადგილობრივი მოსახლეობის ერთ-ერთი მთავარი სამუშაო ადგილი იყო. ნიკოს გადაღებული აქვს ამ საწარმოს ასობით თანამშრომლის პორტრეტი ე.წ. "საპასპორტე ფოტო". სწორედ ეს პორტრეტები გახდა ჩემი ინსპირაცია, გამეგრძელებინა მისი ხელწერა და ვიზუალური სტილი.

ამ პროექტისთვის გადავიღე 2026 წლის გორის მშრომელი ადამიანები, რომლებიც ტანსაცმლით ვაჭრობენ. ამ პორტრეტებს შორის ერთ-ერთი თავად ნიკო კალანდაძეა.

ამჟამად ნიკო კალანდაძე ვიდეოგრაფად მუშაობს კომბინატის კულტურის სახლში. ის იღებს საჯარო შეხვედრებსა და კულტურულ ღონისძიებებს. კომბინატის კულტურის სახლში ის უკვე 37 წელია რაც მუშაობს. აქვს პატარა სამონტაჟო ოთახი. სართული 3, ოთახი 305.

Since 2023, I have been working on the archive of the Gori photographer, Niko Kalandadze. During three months, I digitised more than 20,000 photographic frames. Niko photographed the life of Gori in the 1980s and 1990s, photographing everything that was happening in the city: everyday life, cultural meetings, demonstrations, parades, weddings, and other important events. In fact, I lived in this archive for months and years. I worked on his photo book, this archive fully reflects the life of the population of Gori in the flat, brutalist, grey, and heavy environment of the Soviet Union, I saw thousands of photographs, each of which has its own story and title. One of the important directions of Niko Kalandadze's work was taking portrait photographs for various documents. In Gori there is a district called "Kombinati". This name comes from a large cotton

factory that operated during the Soviet period, which was one of the main workplaces for the local population. Niko has photographed hundreds of employees of this factory in so-called "passport photos". These portraits became my inspiration to continue his visual language and style. For this project, I photographed the working people of Gori in 2026 who sell clothing. Among these portraits, one of them is Niko Kalandadze himself. Currently, Niko Kalandadze works as a videographer at the House of Culture of Kombinati. He films public meetings and cultural events. He has been working at the House of Culture of Kombinati for 37 years already. He has a small editing room. Floor 3, Room 305.

ურბანული სტრატეგია

ქვა ადამიანის ერთ-ერთი პირველი საცხოვრებელი გარემოა. პირველ გამოქვაბულებს, სარიტუალო სივრცეებსა და თავდაცვით ნაგებობებს სწორედ ქვა ქმნიდა. ის კაცობრიობის ერთ-ერთი უძველესი არქივია - მასალა, რომელიც ადამიანებზე მეტხანს ცოცხლობს და სხვადასხვა ეპოქის კვალს საკუთარ ზედაპირზე ატარებს. მიუხედავად იმისა, რომ ქვა უძრაობასთან ასოცირდება, ის მუდმივ მოძრაობაშიც იმყოფება: მდინარეს გადააქვს, ადამიანები აშენებენ, ანგრევენ და ხელახლა იყენებენ.

გორის ლანდშაფტი სწორედ ქვის ენაზეა დაწერილი. ათიათასობით ქვა ქმნის გორის ციხეს, ძველ სახლებს, ეზოების კედლებსა და ორნამენტულ ფიგურებს. ზოგიერთი მათგანი საუკუნეების ისტორიის მატარებელია, ზოგი კი საბჭოთა პერიოდში დანგრეული ეკლესიებიდან და საფლავის ქვებიდან მოხვდა საცხოვრებელი სახლების კედლებში. ქვა გორში მხოლოდ სამშენებლო მასალა არ არის - ის მეხსიერების, ძალაუფლების, უძრაობის და ამავდროულად მოძრაობის შემახსენებელია. პროექტი ქალაქს სწორედ ამ პერსპექტივიდან უყურებს: როგორც ქვებისგან შექმნილ ცოცხალ რუკას, სადაც თითოეული კედელი, წყობა და ზედაპირი გორის მრავალმრიანი ისტორიის ფრაგმენტს ინახავს. ის, რაც ყოველდღიურობაში შეუმჩნეველი რჩება, ქალაქის ნაკითხვის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან გასაღებად იქცევა.

Stone is one of humanity's earliest habitats. It shaped the first caves, spiritual spaces, and defensive structures. Stone is among humanity's oldest archives - a material that outlives people and carries traces of different eras on its surface. Although stone is often associated with permanence and stillness, it is also in constant motion: rivers carry it, people build with it, dismantle it, and reuse it.

The landscape of Gori is written in the language of stone. Tens of thousands of stones form the Gori Fortress, old houses, courtyard walls, and ornamental patterns throughout the city. Some of these stones carry centuries of history, while others found their way into residential walls from churches and gravestones demolished during the Soviet period. In Gori, stone is more than a building material - it is a reminder of memory, power, immobility, and, at the same time, movement. This project approaches the city from this perspective: as a living map made of stones, where every wall, arrangement, and surface preserves a fragment of Gori's layered history. What often goes unnoticed in everyday life becomes one of the most important keys to reading the city.

Mapping the City

A creative approach to Gori

During a week-long social design workshop, local creatives initiated an exploration of Gori districts. They developed themes and concepts referring to several neighbourhoods based on stories of the inhabitants, personal observations and its architectural vocabulary.

Design thinking, design skills, and public participation are key tools and drivers for this initiative. They are all used as a methodology to explore, analyse, visualise and respond to the neighbourhood life and its people. Participants are encouraged to actively engage with and take on responsible roles within their social and cultural contexts. These diverse creative endeavours, encompassing both minor and substantial interventions, serve as both a starting point and a source of inspiration for further research, as they are far from claiming to be finished. The results consistently bear the distinctive imprint of the creatives mirroring their interests and favour.

The social design workshop is an initiative from andrews & degen, a strategic visual graphic design agency located in Amsterdam, the Netherlands. The workshop 'Mapping the city - A creative approach on...' has already been conducted in more than 25 different cities around the world. The workshop Mapping the City - A Creative Approach to Gori was held as part of the regional activities of the Creative Compass Georgia project.

Creative Compass Georgia is a four-year (2023-2027) EU-funded project implemented and co-funded by Goethe-Institut Georgien. Its main goal is to support cultural and creative industries (CCI) in the regions of Georgia (outside Tbilisi) by creating diverse opportunities and fostering knowledge exchange.

See for all results: mappingthecity.com

This publication has been produced with the assistance of the European Union and Goethe-Institut Georgien. Its contents are the sole responsibility of the project participants and do not necessarily reflect the views of the European Union.

ეს პუბლიკაცია შექმნილია ევროკავშირისა და საქართველოს გოეთეს ინსტიტუტის მხარდაჭერით. მის შინაარსზე სრულად პასუხისმგებლები არიან პროექტის მონაწილეები და შესაძლოა, რომ იგი არ გამოხატავდეს ევროკავშირის შეხედულებებს.

**andrews
& degen**